

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/566/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812213700
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812213700.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa M., zastúpeného K. proti odporcovi X., zastúpenému opatrovníčkou M. súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prievidza, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu I., zastúpeného P., o zaplatenie 361,95 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č.k. 11C/25/2013-76 zo dňa 16. januára 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške **16,34 Eur**, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka P.. T. C., advokáta, a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 14,87 Eur, vrátením ktorého poveril Daňový úrad B.. Zároveň navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania **vo výške 68,38 Eur**, na účet právneho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia **2.677,28 Eur** s príslušenstvom. Podaním zo dňa 16.10.2012 oznámil právny zástupca vedľajšieho účastníka vstup do konania na stranu odporcu, súčasne si uplatnil trovy konania, dňa 06.11.2012 sa vyjadril k návrhu, kde vzniesol námietku premlčania a navrhol návrh zamietnuť. Podaním zo dňa 08.01.2014 vzal navrhovateľ návrh v celom rozsahu späť. Na základe spät'vzatia návrhu okresný súd rozhodol podľa § 96 ods. 1 O.s.p. o zastavení konania. O vrátení súdneho poplatku bolo rozhodnuté podľa § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona **č. 71/1992 Zb.** o súdnych poplatkoch, v platnom znení. Okresný súd pri rozhodovaní **o náhrade** trov konania vedľajšieho účastníka po posúdení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, teda zastavenia konania pre spät'vzatie, dospel k záveru, že v danom prípade navrhovateľ zavinil zastavenie konania, preto je povinný nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu v zmysle § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. Okresný súd mal **za preukázané**, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil, právny zástupca zastúpenie **riadne prevzal**, vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 5.11.2012), v ktorom vzniesol námietku premlčania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka patrí za úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, vyjadrenie zo dňa 05.11.2012/ písomné podanie na súd) odmena podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške 53,12 Eur (za jeden úkon právnej služby predstavuje odmena sumu 26,56 Eur) a náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške 7,63 Eur x 2 úkony právnej služby je 15,26 Eur. Celkom trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka predstavujú 68,38 Eur. Na záver okresný súd uviedol, že práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, zastúpeného právnym zástupcom, v ktorom vzniesol námietku premlčania, bolo dôvodom spät'vzatia návrhu zo strany navrhovateľa a následnému zastaveniu konania, preto nemožno hovoriť o neúčelne a zbytočne vynaložených trovách konania. K záveru o

premlčaní nároku je potrebné oboznámiť sa s podstatou nároku, jeho vznikom, jeho existenciou a dĺžkou jeho trvania, preto nie je možné konštatovať, že vyjadrenie, obsahom ktorého je vznesenie námietky premlčania, je právne nenáročné, a preto patrí právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka za toto podanie odmena.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,61 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov. Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky, čo vyvodil o.i. z nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 78/03. Poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Mal za to, že v danom prípade je na mieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko ide o drobný spor a trovy právneho zastúpenia sú značne neprimerané k výške žalovanej pohľadávky. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 21,32 Eur. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Uviedol, že je to práve žalobca, kto masovo zneužíva poskytovanie právnych služieb pri podávaní formulárových žalôb a písomných podaní za účelom obohatenia sa na úkor žalovaných spravidla nemajetných spotrebiteľov. Mal za to, že ak by združeniu nebola súdmi priznávaná náhrada trov právneho zastúpenia tam, kde na to vznikol právny nárok, viedlo by to k ohrozeniu aktivít združenia v prospech spotrebiteľov, čo by vyhovovalo ekonomickým záujmom žalobcu. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offa v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčania namietkať. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/87/2011-71 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval

za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok o trovách konania vedľajšieho účastníka. Uznesenie okresného súdu vo zvyšnej časti nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmaval (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatie návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 05.11.2012, č.l. 25), v ktorom kvalifikovane vzniesol námietku premlčania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Pokiaľ ide o možnosť aplikácie ust. § 150 ods. 2 O.s.p., na ktorú poukázal navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že je len na vóli súdu, či v drobných sporoch neprizná, alebo zníži trovy konania. Dokonca aj pre zníženie výšky trov konania nestanovuje žiadne hranice a moderáciu trov konania ponecháva len na úvahu súdu a konkrétnych okolnostiach prípadu. Ide totiž o moderačné právo súdu pri rozhodovaní o výške trov konania a ako jediné kritérium zákon zakotvuje neprimeranosť trov voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, to zo zákona nevyplýva a je ponechaný len na úvahu súdu.

Odvolací súd taktiež dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 76/2012, v ktorom konštatoval, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal, alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Pozitívne vymedzený pojem drobného sporu vyplýva z § 200ea ods. 1 O.s.p. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či využije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, buď neprizná alebo zníži trovy konania. K tomuto kroku môže všeobecný súd pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Neprimeranosť trov by mala v podstate znamenať, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky. Na druhej strane posúdenie neprimeranosti trov vo vzťahu k hodnote sporu nie je v zákone explicitne vymedzené, je dané na úvahu súdu, ktoré spolu so závermi na to nadväzujúcimi musia byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Súd prvého stupňa preto správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia, a to v celkovej výške 68,38 Eur za dva úkony právnej služby, ako ich bližšie špecifikoval v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia v danej veci považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,34 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 68,38 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 16,60 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 8,30 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa, režijný paušál 8,04 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 16,34 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.